

Dosarul nr. 2ra-2143/18

Prima instanță: Judecătoria Grigoriopol mun. Chișinău (jud: N. Costin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, L. Pruteanu, S. Gîrbu)

Î N C H E I E R E

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Liudmila Bodur,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Botnari
împotriva Liudmilei Bodur cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Liudmila Bodur, a fost casată hotărârea din 17 mai
2016 a Judecătoriei Grigoriopol municipiul Chișinău și a fost emisă o nouă
hotărâre de admitere parțială a cererii de chemare în judecată,

c o n s t a t ă :

La 19 noiembrie 2015 Vladislav Botnari a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Liudmilei Bodur cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de
întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 03 mai 2012 i-a dat cu
împrumut pârâtei Liudmila Bodur suma de 25 000 euro, cu o dobândă de 1% lunar,
care constituie suma de 250 euro.

Întru confirmarea împrumutului, la aceeași dată, a fost întocmită o recipisă,
prin care Liudmila Bodur s-a obligat să restituie suma de bani împrumutată și
procentele acumulate în termen de 3 ani, fără dreptul de a prelungi termenul de
restituire a împrumutului.

A mai menționat că, Liudmila Bodur și-a asumat obligația să achite suma de
10 000 euro în calitate de procente acumulate.

Reclamantul a susținut că obligațiile nu au fost executate de către pârâtă la
data scadentă, precum nici la solicitarea prealabilă, care a fost recepționată de către
aceasta în data de 08 mai 2015.

A arătat că, art. 210 Cod civil și pct.7 din hotărârea nr. 8 din 24 decembrie
2010 a Plenului Curții Supreme de Justiție prevede că, faptul încheierii contractului
de împrumut în formă scrisă poate fi demonstrat printr-un înscris, semnat de părți
(împrumutat și împrumutător), prin telegrame, telefonograme, solicitarea scrisă din
partea împrumutatului de amânare a termenului achitării împrumutului, scrisoarea-

garanție cu afirmația că împrumutul va fi restituit și altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul Liudmilei Bodur în beneficiul său a sumei datoriei în mărime de 25 000 euro, dobânzii de întârziere în sumă de 9 000 euro, dobânzii contractuale în sumă de 10 000 euro, taxei de stat în mărime de 15 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 17 mai 2016 a Judecătoriei Grigoriopol municipiul Chișinău, cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind încasat din contul Liudmilei Bodur în beneficiul lui Vladislav Botnari datoria de 44 000 euro, echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii, cheltuielile de judecată ce rezultă din plata taxei de stat în sumă de 25 000 lei și asistența juridică în sumă de 3000 lei.

La 14 iulie 2016 Liudmila Bodur a declarat apel împotriva hotărârii din 17 mai 2016 a Judecătoriei Grigoriopol municipiul Chișinău.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost repusă Liudmila Bodur în termenul de declarare a apelului.

Prin decizia din 30 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Liudmila Bodur și a fost menținută hotărârea din 17 mai 2016 a Judecătoriei Grigoriopol municipiul Chișinău.

Prin decizia din 11 octombrie 2017 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Liudmila Bodur, a fost casată integral decizia din 30 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Liudmila Bodur, a fost casată hotărârea din 17 mai 2016 a Judecătoriei Grigoriopol municipiul Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. A fost încasat din contul Liudmilei Bodur în beneficiul lui Vladislav Botnari suma de 23 500 euro cu titlu de datorie, dobânda de întârziere în mărime de 9 000 euro și cheltuielile aferente judecării cauzei în sumă totală de 35 452, 50 lei, dintre care 18 330 lei - taxa de stat pentru examinarea cauzei în instanța de fond, 14 122, 50 lei - taxa de stat pentru examinarea cauzei în instanța de apel, 3000 lei - cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 575, 585 și 869 alin. (1) Cod civil.

În acest sens, instanța de apel a reținut că obligațiile care urmau a fi respectate de către Liudmila Bodur după întocmirea recipisei, nu au fost executate la data scadentă, motiv din care pretențiile reclamantului cu privire la încasarea datoriei au fost apreciate ca întemeiate.

Totodată, instanța de apel a menționat că cerința lui Vladislav Botnari de încasare a datoriei în sumă de 25 000 euro, este una neîntemeiată, deoarece potrivit înscrisului prezentat instanței (f.d.58), s-a constatat că, Liudmila Bodur i-a restituit lui Vladislav Botnari suma de 1 500 euro, astfel că datoria care urmează a fi restituită de către Liudmila Bodur constituie suma de 23 500 euro.

Concluzia instanței de apel în acest sens a fost bazată și pe constatările făcute de organul de urmărire penală în cadrul dosarului penal pornit în privința lui Vladislav Botnari, precum și constatările reflectate în raportul de expertiză nr.34/12/I-R-3315 din 22 iunie 2016, potrivit căruia „înscrisurile manuscrite și semnăturile din dreptul sumelor indicate în perioada 04 iunie - 14 ianuarie 2014 din conținutul recipisei sunt executate de către Vladislav Botnari”.

Față de cele stabilite, instanța de apel a considerat întemeiată și cerința lui Vladislav Botnari cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 9 000 euro, având în vedere că această pretenție se încadrează în art. 869 alin. (1) Cod civil.

În același timp, instanța de apel a constatat că potrivit recipisei, Liudmila Bodur s-a obligat să achite și suma de 10 000 euro în calitate dobândă la achitarea integrală a împrumutului, însă, instanța a reținut că această clauză contractuală contravine cerințelor art. 585 Cod civil, și prin urmare a invocat din oficiu nulitatea acestei clauze contractuale.

În consecință, instanța de apel a concluzionat că cererea de chemare în judecată, reieșind din cele expuse, urmează a fi admisă parțial.

La 10 august 2018, Liudmila Bodur a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, iar concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu materialele cauzei.

A susținut că instanța de apel s-a expus în mod evaziv asupra unor argumente invocate în apel și nu s-a expus în niciun fel asupra celor mai importante argumente, hotărârea adoptată fiind una nemotivată.

Astfel, a relatat că, în cadrul examinării cererii de apel, instanței i-a fost prezentată copia recipisei din 04 august 2014 semnată de Vladislav Botnari, prin care se confirmă faptul restituirii datoriei față de acesta.

La fel, a menționat că, instanței de apel i-a fost comunicat despre depunerea unei cereri privind pornirea procesului penal pe faptul escrocheriei comise de către intimat și despre acțiunile organelor de urmărire penală întreprinse în acest sens.

Prin urmare, a declarat că la 12 februarie 2018, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală a depus o plângere la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care a contestat ordonanța procurorului din 03 ianuarie 2017 prin care a fost menținută ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală a lui Vladislav Botnari din 14 iulie 2017.

Din motivul expus, a indicat că în ședința de judecată din 14 iunie 2018, a fost solicitată amânarea examinării cauzei, însă acest demers a fost respins de către instanța de apel.

Prin urmare, a arătat că prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2018 a fost admisă plângerea sa, fiind anulată ordonanța din 14 iulie 2017 privind scoaterea de sub urmărirea penală a lui Vladislav Botnari și ordonanța din 03 ianuarie 2017 privind menținerea ordonanței din 14 iulie 2017, cu obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate.

A mai precizat că, efectuarea unei expertize grafologice repetate, ar putea duce la o altă soluție pe acest caz.

În plus, a menționat că instanța de apel după rejudecarea cauzei nu a îndeplinit toate indicațiile date de către instanța de recurs.

Recurenta a solicitat, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 iunie 2018.

Astfel, recursul declarat la 10 august 2018, este în termen.

La 19 septembrie 2018, în conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimatul Vladislav Botnari, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Liudmila Bodur, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Liudmila Bodur, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Liudmila Bodur.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Liudmila Bodur, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva